

NISAN 2023

26.
SAYI

PUSULA

ENİSE MOLLA AHMET - NAGİHAN AGA - PELİN KOCA MOLLA - SEHER AHMET
SEVKAN TAHSİNOĞLU - SİBEL ABDULLAH HASAN - YILDIZ CAFER

TBMM BAŞKANI SAYIN
PROF. DR. MUSTAFA
ŞENTOP BATI TRAKYA'YI
ZİYARET ETTİ

BASKONSOLOSLUKTAKİ
BAYRAMLAŞMA TÖRENİNE
YOĞUN KATILIM

TÜRKİYE'NİN ATINA
BÜYÜKELÇİSİ ERCİYES BATI
TRAKYA'YI ZİYARET ETTİ

MUCİZE
TİYATROSUNA
YOĞUN İLGİ

İÇİNDEKİLER

01

GÜNCEL KONULAR

-TBMM BAŞKANI SAYIN PROF. DR. MUSTAFA ŞENTOP BATI TRAKYA'YI ZİYARET ETTİ

-BASKONSOLOSLUKTAKİ BAYRAMLAŞMA TÖRENİNE YOĞUN KATILIM

-TÜRKİYE`NİN ATİNA BÜYÜKELÇİSİ ERCİYES BATI TRAKYA`YI ZİYARET ETTİ

-AVRUPA HÜR İTTİFAKI (EFA) GENEL BAŞKANI LORENA LOPEZ DE LACALLE ARIZTI VE BERABERİNDEKİ HEYET BATI TRAKYA'YI ZİYARET ETTİ

-MUCİZE TİYATROSUNA YOĞUN İLĞİ

-İSKEÇE TÜRK BİRLİĞİ SEÇİMLERİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

-İSKEÇE TÜRK BİRLİĞİ 96 YAŞINDA

-GENÇ AKADEMİSYENLER TOPLULUĞU İFTAR DÜZENLEDİ

-BATI TRAKYA AZINLIĞI YÜKSEK TAHSİLLİLER DERNEĞİ İLE İSKEÇE MÜFTÜLÜĞÜ ORTAKLAŞA DÜZENLEDİKLERİ KADINA UMUT TOPLUMA HAYAT PROJESİ KAPSAMINDA İFTAR SOFRASINDA BULUŞTU

-CHP HEYETİNDEN BATI TRAKYA ZİYARETİ

-NEZAKET ZİYARETİ

-BATI TRAKYA TÜRKLERİ DAYANIŞMA DERNEĞİ İZMİT ŞUBESİ BAYAN YÖNETİM KURULU ÜYELERİNDEN NEZAKET ZİYARETİ

07

GÜNDEME DAİR

-SOSYAL DENGİ: ZEKÂT

08

EDEBİYAT

-SAİT FAİK ÖYKÜLERİNDE ÇOKKÜLTÜRLÜLÜK

09

İLETİŞİM

-YAZILI İLETİŞİM

10

KUŞAKTAN KUŞAĞA

-ÇEVİZ SANDIĞI

12

KÜLTÜR SANAT

-ZEYTİN AĞACI

14

ÖZGÜN BÖLÜM

-NASIL OLMAK İSTERSİN?

15

SİZİN KALEMİNİZDEN

-YOLCU

16

ÇOCUKLARIN KALEMİNDEN

TBMM BAŞKANI SAYIN PROF. DR. MUSTAFA ŞENTOP BATI TRAKYA'YI ZİYARET ETTİ

TBMM Başkanımız Sayın Prof. Dr. Mustafa Şentop, 14 Nisan Cuma günü, Batı Trakya'yı ziyaret etti. Sayın TBMM Başkanımız Batı Trakya Türkleri'nin lideri Dr. Sadık Ahmet'in kabrini ve Gümülcine Müftülüğünü ziyaret etti.

Sayın TBMM Başkanımız ziyaretinin devamında İskeçe Müftülüğü tarafından Koyunköy'de düzenlenen iftarda soydaşlarımızla bir araya geldi. İftarın ardından İskeçe Müftülüğünü ziyaret eden Sayın TBMM Başkanımız, İskeçe Türk Birliği'nde düzenlenen sahur etkinliğiyle Batı Trakya ziyaretini tamamladı.

BASKONSOLOSLUKTAKİ BAYRAMLAŞMA TÖRENİNE YOĞUN KATILIM

Türkiye'nin Gümülcine Başkonsolosluğunda gerçekleşen geleneksel bayramlaşma töreni, 21 Nisan Cuma, bayramın birinci günü yapıldı. Batı Trakya'nın dört bir köşesinden soydaşlar Başkonsolosluktaki bayramlaşmaya yoğun katılım gösterdi.

TÜRKİYE`NİN ATINA BÜYÜKELÇİSİ ERCİYES BATI TRAKYA`YI ZİYARET ETTİ

Türkiye`nin Atina Büyükelçisi Çağatay Erciyes, arife günü ve Ramazan Bayramı`nda Gümülcine ve İskeçe`yi ziyaret ederek, Batı Trakya Türk Azınlığı ile bir araya geldi.

AVRUPA HÜR İTTİFAKI (EFA) GENEL BAŞKANI LORENA LOPEZ DE LACALLE ARIZTI VE BERABERİNDEKİ HEYET BATI TRAKYA`YI ZİYARET ETTİ

DEB Partisinin misafiri olarak Batı Trakya`da temaslarda bulunan Avrupa Hür İttifakı (European Free Alliance – EFA) Genel Başkanı Lorena López De Lacalle Arizti, Genel Başkan Yardımcısı Frank De Boer, Siyasi Danışman Paul Butcher ve Medya Sorumlu Sekreteri Llyr Williams`dan oluşan heyet, 31 Mart-2 Nisan 2023 tarihlerinde Türk Azınlık kurumları ile görüşme imkanı buldu.

MUCİZE TİYATROSUNA YOĞUN İLĞİ

Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsilliler Derneği (BTAYTD) çatısı altında faaliyet gösteren Mucize Tiyatrosu 29 ve 30 Nisan tarihlerinde İskeçe'de iki farklı gösteri gerçekleştirdi.

BTAYTD Mucize Tiyatrosu çocuklarının sergilediği oyunlar halk tarafından büyük beğeni gördü.

Türkiye Cumhuriyeti Gümölcine Başkonsolosu Sn. Aykut ÜNAL'ın eği Sn. İlayda ÜNAL Hanım , Sn. Müftümüz Mustafa TRAMPA, Vekillerimizin yanı sıra tüm kurum ve kuruluşların başkanları katıldı.

Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsilliler Derneği Başkanı, Hüseyin BALTACI yaptığı açılış konuşmasında sanatın önemine vurgu yaptı ve sahne alan tüm minik oyuncularını tebrik etti. Gösteri sonunda BTAYTD Başkanı tarafından tüm Mucize Tiyatrosu Oyuncularına sahnede plaket verildi.

İSKEÇE TÜRK BİRLİĞİ SEÇİMLERİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

İskeçe Türk Birliğinde 9 Nisan Pazar günü gerçekleştirilen genel kurulun ardından 12 Nisan Çarşamba günü görev dağılımı yapıldı. İskeçe Türk Birliğinin Yönetim kurulu başkanı bir önceki dönemde olduğu gibi yine sayın Ozan Ahmetoğlu oldu.

İSKEÇE TÜRK BİRLİĞİ 96 YAŞINDA

Batı Trakya Türk Azınlığı'nın ilk sivil toplum kuruluşu olan ve 14 Nisan 1927'de kurulan İskeçe Türk Birliği 96 yaşında. Türkiye Dışişleri Bakanlığı, İskeçe Türk Birliğinin kuruluş yıl dönümü nedeniyle bir mesaj yayımladı. 14 Nisan Cuma günü 96'ncı yaşını kutlayan İskeçe Türk Birliği ile ilgili bakanlığın sosyal medya hesabından yapılan paylaşımında şu ifadelere yer verildi:

“İskeçe Türk Birliği'nin 96. kuruluş yıl dönümü kutlu olsun!

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına uygun olarak, kendi isminizi kullanmanız konusunda sizi destekliyoruz.”

GENÇ AKADEMİSYENLER TOPLULUĞU İFTAR DÜZENLEDİ

BTAYTD çatısı altında faaliyet gösteren Genç Akademisyenler Topluluğu (GAT) 19 Nisan Çarşamba Günü, İskeçe BTAYTD Lokalinde iftar düzenledi. İftara kurum ve kuruluş yöneticileri yoğun katılım gösterdi. Yemeğin ardından yapılan konuşmalarda birlik ve beraberlik mesajları verildi.

BATI TRAKYA AZINLIĞI YÜKSEK TAHSİLLİLER DERNEĞİ İLE İSKEÇE MÜFTÜLÜĞÜ ORTAKLAŞA DÜZENLEDİKLERİ KADINA UMUT TOPLUMA HAYAT PROJESİ KAPSAMINDA İFTAR SOFRASINDA BULUŞTU

Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsilliler Derneği ile İskeçe Müftülüğü'nün ortaklaşa düzenledikleri "Kadına Umut Topluma Hayat" projesine yıl boyunca katılan Elmalılı, Paşevikli ve Koyunköylü kadınlar ile İskeçe Müftülüğü kadın personeli iftar sofrasında buluştu.

Plagia restoranda düzenlenen iftar programına Türkiye'nin Gümölcine Başkonsolosu Aykut Ünal'ın kıymetli eşi İlayda Ünal ve Türkiye'nin Gümölcine Konsolosu Barış Çulha'nın kıymetli eşi Ege Çulha konuk oldu.

İftar programına İskeçe Müftümüz Trampa'nın yanı sıra, dernek başkanları ve üst düzey yöneticiler eşleriyle birlikte iştirak ettiler.

CHP HEYETİNDEN BATI TRAKYA ZİYARETİ

Türkiye'nin ana muhalefet partisi olan Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) temsilcilerinden oluşan heyet Batı Trakya'yı ziyaret etti.

NEZAKET ZİYARETİ

Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsilliler Derneği Kadınlar Kolu, 4 Nisan 2023 Salı günü Türkiye Cumhuriyeti Gümülcine Başkonsolosu Sn. Aykut ÜNAL ve Eşi İlayda ÜNAL'A nezaket ziyaretinde bulundular.

BATI TRAKYA TÜRKLERİ DAYANIŞMA DERNEĞİ İZMİT ŞUBESİ BAYAN YÖNETİM KURULU ÜYELERİNDEN NEZAKET ZİYARETİ

14 Nisan Cuma günü Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği İzmit Şubesi Bayan Yönetim Kurulu üyeleri ile Kadın Kolları üyelerinden oluşan heyet Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsilliler Derneği'ne nezaket ziyareti gerçekleştirdi.

SOSYAL DENGE: ZEKÂT

İslâm dini, kulun Allah ile olan bağı düzenlediği gibi insanların kendi aralarındaki ilişkiyi de düzenlemeye çalışmaktadır. İnsanların kendi aralarındaki ilişki bir taraftan ahlâkî yönden düzenlenirken, diğer taraftan da sosyal açıdan bir dengeye oturtulmaya çalışılmaktadır. İslâm dini bunu sağlamak için zekât, sadaka, fitre ve fidye gibi toplumun hassas noktalarına dokunan malî hükümler getirmiştir.

Dünyada bulunan herkesin eşit şartlar içerisinde yaşaması mümkün değildir. Ancak insanlar arasındaki farklılıkları belli bir dengede tutmak insanların elindedir. Bu açıdan zekât ve diğer malî hükümler, hassas durumda olan kesimi koruma altına almak için son derece önemli bir rol üstlenmektedir. Çünkü bu hükümlerin tam olarak uygulanması halinde dünyada zor durumda kalan tek bir insan bile belki kalmayacaktır.

Zekât, nisap miktarı zenginliğe sahip bulunan müslümanların muhtaç insanlara vermesi gereken hakkıdır. Zenginler bu ibadeti gönülden yerine getirmeli ve muhtaç insanı incitecek en ufak bir hareketten bile kaçınmalıdır. Çünkü dinimizin kabul ettiği anlayışa göre zekât, aslında malımızın geri kalan kısmını temizleyen bir nimettir.

Dolayısıyla zekâtı bu anlayışla vermeli ve zekâtımızı kabul ettiği için fakire aslında teşekkür dahi edilmelidir.

Diğer vergi sistemleriyle kıyaslandığı zaman dinimizin getirdiği zekât ve diğer malî yükümlülüklerin apayrı bir özelliğe sahip olduğu görülmektedir. Çünkü zekât fakirin hakkını korurken zengini de madur etmemektedir. Zengin öncelikle temel ihtiyaçları ve varsa borçları karşılanmakta, arta kalan kısmından da belli bir oranda fakirin hakkı ayrılmaktadır. Bu da zengin sadece ihtiyaç fazlası malından yapıldığı için bir maduriyet söz konusu olmamaktadır.

İslâm dinindeki zekât ibadetini ayrı kılan özelliklerden biri de bu ibadetin senenin tamamına yayılmış olmasıdır. Çünkü dinimizin getirdiği hükümlere göre herkesin zekât verme zamanı farklıdır. Kişinin nisap miktarı mala ulaştığı zaman, zekâtını vermesi gereken zamanı da belirlemektedir. Bu ise kişiden kişiye değişeceği için fakirler yıl boyunca zenginler tarafından gözetilmiş olacaktır. Ancak kişinin arzu etmesi durumunda zekâtının bir kısmını veya tamamını ödeme vakti gelmeden Ramazan ayında fakirlere vermesi de mümkündür. Malımızın zekâtını verme zamanı gelmiş ve verebileceğimiz fakir biri de bulunmuşsa, daha sevap olacağı düşüncesiyle zekâtı Ramazan ayına kadar bekletmek doğru değildir. Çünkü fakirin ihtiyacı dururken bizim Ramazan ayını beklememiz fakire karşı bir zulüm niteliğinde olacaktır.

Bu açıdan bakıldığında, sağlıklı bir toplumun oluşması ve dünyada huzur ve sosyal dengenin oluşması için başta zekât olmak üzere dinimizin tüm malî yükümlülüklerine gönülden sarılmalı ve bu ibadetlerin önemi göz ardı edilmemelidir.

Mustafa TRAMPA | Işkeçe Müftüsü

SAİT FAİK ÖYKÜLERİNDE ÇOKKÜLTÜRLÜLÜK

"Multiculturalism " çokkültürlülük kavramı bin dokuz yüz atmışlı yıllardan sonra batı kaynaklı bir düşünce olarak yarım asırdır üzerine çokça düşünülen, tartışılan, yazılan konulardan biri olmuştur. Emre Kongar, çokkültürlülüğü şöyle tanımlamaktadır: "Bir toplumu oluşturan bireylerin ve grupların dil, din, ırk, tarih, coğrafya açısından farklı kökenlerden gelmesine dayanan çok kültürlülük, tek bir siyasal birim halinde ve ortak sınırlar içinde yaşayan toplumlarda söz konusudur."

"En basit ifadeyle çokkültürlülük, kültürel çeşitliliği ya da kültürel çoğulculuğu ifade eden bir kavramdır. Çokkültürlülüğün hedefi de farklı kültürel kimliklere sahip toplulukların aynı toplum içinde varlıklarını kabul etme, birbirleriyle olan ilişkilerini herhangi bir çatışmaya imkan vermeden eşit ve barış içinde sürdürme ve var olan tüm politik imkanlardan eşit düzeyde yararlanmayı esas alır." (Özensel, 2013 S.6) Çokkültürlü toplumlarda, kültürlerin çeşitliliği ve zenginliği; birtakım sorunları da beraberinde getirir. Bu sorunların başlıca nedenleri, ayrılıkçılık, tanınma politikaları ve hoşgörüsüzlüktür.

Açıklamalardan ve alıntılardan görüldüğü gibi çokkültürlülük daha çok politik alanda kullanılan bir kavramdır. Sait Faik Abasıyanık, Türk edebiyatının en önemli yazarlarından birisidir. Özellikle öykü türünde verdiği eserlerle tanınmaktadır. Yazarın öykülerinde çokkültürlülük örneklerinin sıklıkla yer aldığını görmek mümkündür.

Çokkültürlülük, en genel tanımıyla dil, inanç ve etnik farklılıkları olan insanların kamusal alanda bir arada yaşamasıdır. Kültür, Türk Dil Kurumu sözlüğünde: "Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü olarak tanımlanır.

Kültür kavramı bizde Osmanlı'nın batılılaşma döneminde kullanılmaya başlanmıştır. Kültür, Latince kökenli bir sözcüktür. Kültür üzerine ilk düşünen bilim adamlarından Ziya Gökalp, kültürün Milli olduğunu söyler. Kültür yereldir, millete hastır. Kültür, milletin bir arada olmasını sağlayan önemli bir yapı taşıdır. "Toplumsal birliklerin oluşmasında "Kültür" çok önemli bir rol oynar. "Birliktelikleri oluşturan kültürün insanları, farklı kültürler ve toplumlarla bir arada yaşamaya başlayınca çokkültürlülük ortaya çıkar.

Sait Faik'in öykülerinde farklı şehirlerde yaşayan farklı toplumların temsilcileri yer alır. Bu toplumlar arasında Türkler, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler ve diğer azınlıklar bulunur. Öykülerindeki karakterler, farklı kültürlere ait gelenek ve göreneklere bağlı olarak yaşamlarını sürdürürler. Sait Faik, bu karakterlerin yaşadıkları sorunları ve günlük hayatta karşılaştıkları zorlukları detaylı bir şekilde ele alır. Sait Faik'in öykülerinde çokkültürlülük örnekleri, sadece farklı toplumların bir arada yaşamasını anlatmakla yetinmez, aynı zamanda toplumlar arasındaki saygı, sevgi, anlayış ve hoşgörünün de önemine de vurgu yapar.

ÇEYİZ SANDIĞI

Geçmişten günümüze, kuşaktan kuşağa aktarılan ve kültürümüzün önemli parçalarından olan gelenek-görenek, örf, adet ve değerlerin, o bölgede yaşayan halkın tarihini, yaşam tarzlarını, buldukları coğrafyanın özelliklerini, içinde buldukları sosyal yapının özelliklerini yansıtmaktadır. Geniş bir kültür yapısına sahip olan Batı Trakya Türkleri, varoluşundan beri kültürüne sahip çıkmış, bu kültürün günümüze kadar gelmesini sağlamıştır. Batı Trakya'da, kültürel mirasımızın en önemli unsurlarından olan geleneksel çeyiz sandığı kültürünün, geliştirilmesi ve sürdürülebilirliği açısından hem geleneklerin korunması hem de yaşatılması bakımından hiç şüphesiz ele alınması gereken bir konudur. Sandık kelimesinin kökeninin 'kiz' olduğu, bu kelimenin de 'kizlemek', yani gizlemek kelimesinin kökünden türettiği bilinmektedir. Çeyiz sandıklarında genellikle ev ve mutfak eşyası, işlemeli dantel örtüleri, havlular, takı ve giysiler bulunmaktadır. Bu eşyalar sandık içinde saklanır. Sandığın kullanım amacı, her gün kullanılmayacak kadar değerli eşyaların saklanmasıdır. Hiç düşündünüz mü peki çeyiz sandıklarında neler gizlenmiştir? Kim bilebilir ki hangi duygularla emanet edilmiştir? Gelin hep birlikte bir göz atalım. Kuşaktan kuşağa aktarılan ve kadınlarımıza emanet edilen özel ve nadide eşyaların hikayeleri, Gencerli köyünün kadınları tarafından, çeyiz sandıkları aralanarak ve kendi ağızlarından dinlenerek, siz değerli okuyucularla buluşturmak üzere hazırlanmıştır. Unutulmamalıdır ki, çeyiz sandıklarının derinliklerinde kadınların yaşam öyküleri yatmaktadır.

İsim-Soy isim: Gülhan REFİKOĞLU

Kullanım Alanı-Özellikleri: Zaman; İnsanlık var olduğundan beri önemli bir kavramdır ve insanlar onu ölçebilme isteği ile saatleri icat etmişlerdir. Köstekli saatin özelliklerine değinecek olursak bu saat, bir zincir vasıtasıyla elbisenin herhangi bir yerine takılarak kullanılan bir saat türüdür. 100 senelik olduğu ifade edilen bu saat kuşaktan kuşağa, dededen toruna aktarılarak erkek torunun çeyizinde sergilenmek üzere saklanmaktadır.

İsim-Soy isim: Selver MÜMÜN

Kullanım Alanı- Özellikleri: Batı Trakya'nın zengin ve gösterişli bir dalını oluşturan düğün merasimlerinde giyilen gelinliğin tarihi oldukça eskilere dayanmaktadır. 52 senelik olduğu ifade edilen bu gelinliğin tanımı; "Düğün merasiminde bir genç kızın ömrü boyunca giydiği, en süslü, en önemli entarinin adı" şeklindedir. Gelinliğin özellikleri incelendiğinde elbise olarak tasarlanmış; bedene ve bele oturacak biçimde çalışılmıştır. Bedene, göğüs pensi uygulanmış etek modeli olarak üç kattan çalışılmış; ilk kat göğüs altına kadar, ikinci kat dizde, üçüncü kat diz ile ayak bileği arasında bitecek biçimde tasarlanmıştır. Gelinlikler, kuşaktan kuşağa tasarım bakımından farklılık gösterse de genç kızların rüyası olarak bilinen gelinlik, özel günlerde giyilmektedir. Bu gelinliğin hikayesine kulak verecek olursak kayınvalidesinden torunlarına kalan ve çeyiz sandığında saklanan nadide bir kıyafettir.

KUŞAKTAN KUŞAĞA | SEHER AHMET

İsim-Soy isim: Fetiye FERATOĞLU

Kullanım Alanı-Özellikleri: Batı Trakya'nın mutfağında geçmişten günümüze görmeye alışkın olduğumuz bakır güğüm, genellikle su taşımada, su ısıtmada veya kaynatmadakullanılırken ve çok farklı türlerine rastlamak mümkündür. 100 senelik olduğu ifade edilen bu güğümler, eskiden evlenecek olan yetişkin kızın çeyizinde mutlaka bulunması gerekirken şimdilerde çeyiz sandıklarında saklanmaktadır. Bu bölgedeki birçok evde farklı biçimsel özellikleriyle görülür: Düz dipli ve tek kulplu, uzun dar boyunlu, kısa kalın boyunlu, emzikli- emziksiz, basık karınlı veya yuvarlak şişman karınlı olarak mutfaklarda karşımıza çıkmaktadırlar.

İsim- Soy isim: Elif MÜMÜNOĞLU

Kullanım Alanı- Özellikleri: 150 senelik olduğu ifade edilen bu sini, dönemin çeyizinde yer alırken günümüzde ise pek de rastlamak mümkün değildir. Üzerinde yemek sahanlarını taşımaya yarayan, sofrası işini gören 'Çit Sofrası' diye tanımlanan sini; hammaddesi buğday, çavdar sapı, rafya ve saz olmak üzere yorucu el emeği gerektiren bir üründür. Kullanım açısından incelendiğinde, genellikle Ramazan ayında köy hocasına iftarlık taşıma, üzerinde yemek yeme, davet yemeklerinde ise servis amaçlı kullanılmaktadır.

İsim- Soy isim: Elif SÜLEYMAN

Kullanım Alanı-Özellikleri: Bu elbise, parlak mavi kadife kumaştan, bisiklet yaka kesimli, belden öne ve arkaya doğru kemerli, kolları düz dikimlidir. Elbisenin ön ve arka kısmında aynı kumaştan çiçek deseni işlenmiştir. 60 yıllık olduğu ifade edilen bu elbise, zamanında nişanlı kızların köy düğünlerinde giydiği geleneksel bir kıyafettir. Günümüzde halen tercih edilse de artık yerini çeyiz sandıklarına bırakmaktadır.

ZEYTİN AĞACI

Yetiştığı topraklara her zaman bereket getiren, ölümsüz olarak nitelendirilen zeytin ağacı, pek çok kültür ve medeniyette önemli bir yere sahiptir. Tüm kutsal kitaplarda adı geçen zeytin ağacının en az insanlık tarihi kadar eski bir geçmişe sahip olduğu düşünülmektedir. Bu ağacın tam olarak ne kadar yaşadığı bilinmemektedir. Ancak günümüzde yaşı 3000 yılı aşkın olarak bilinen dünyanın en yaşlı zeytin ağaçlarından biri Yunanistan'ın Girit adasındadır. Resmi kayıtlarda 1660 yaşında olan ve hala sağlıklı olup meyve veren en yaşlı zeytin ağacı ise Türkiye'nin Manisa ilinde bulunmaktadır. Korunma altına alınmış olup hasatı her yıl yapılan bu ağaç, 'Anıt Zeytin Ağacı' olarak adlandırılmaktadır. Üzerinde dört farklı zeytin türü yetişen ağacın Roma döneminde dikildiği düşünülmektedir ve Hollandalı araştırmacı Ticia Vermeer'a göre Hz. İsa ile yaşıttır.

Girit adasında bulunan 3000 yıllık zeytin ağacı

Manisa ilinde bulunan Anıt Zeytin Ağacı

Sezar'ın kendi adına bastırıldığı sikkede zeytin dalı motifi bulunmakta

Yaratılış ve kurtuluş efsanelerinde de sıkça ismine rastladığımız zeytin ağacı yüzlerce yıllık ömrü nedeniyle ölümsüzlüğü temsil etmektedir. Hem mit ve efsanelerde hem de pek çok dini inanışta kutsal olarak kabul edilen bu ağaç; kimi anlatılarda Herkül'ün silahı olarak karşımıza çıkar, kiminde ise Hz. İsa'nın çarmıhı. Akıl, zafer ve başarının sembolü olarak görülen zeytin dalını Sezar başına taç yaparken, olimpiyat şampiyonları kazandıkları zaferler için zeytin dalından taçlar ile onurlandırılırlar. Bazı efsanelere göre Zeytin ağacının varoluşu, ilk insan olan Adem peygamberin zamanına uzanmaktadır. Nuh tufanının da içinde yer aldığı efsane de dahil olmak üzere, Yunan mitolojisinde yerleşik yaşama geçişin sembolü olarak görülen Zeus'un düzenlediği Atina şehrinin kuruluş efsanesinin dahi temel unsurudur zeytin ağacı.

İnsanlık için bu denli önemli olan bu ağacın ilk olarak Yunanistan'ın Santorini adasında ortaya çıktığı düşünülmektedir. Adada yapılan arkeolojik kazılarda 39 bin yıllık zeytin yaprağı fosillerine, Kuzey Afrika'nın sahra bölgesinde ise M.Ö. 12 bin yılına ait zeytin ağacı bulgularına rastlanmıştır. Günümüzde pek çok mutfakta yeri olan zeytin ve zeytinyağının ilk olarak ne zaman beslenmede kullanılmaya başlandığına dair kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Şimdiye kadar elde edilen bulgularda zeytinyağının eski dönemlerde temel olarak dini ayinlerde arınma ve kutsanma amacıyla kullanıldığı anlaşılmıştır. Bunlara örnek olarak Antik Yunan'da yapılan Eloisis şenlikleri ile Eski Mısır ayinleri gösterilmektedir. Yine eski metinlerde yer alan bilgilere göre zeytinyağının kullanım alanları arasında günlük vücut temizliği ve Antik Yunan'da evlerin yegane eşyası olan zeytinyağı ile yanan kandiller karşımıza çıkmaktadır. Bunların dışında sağlık açısından da önemi büyük olan zeytinyağını, tıp biliminin kurucusu olan Hipokrat'ın yıkanamayan kişilere zeytinyağı ile vücutlarını ovmalarını tavsiye ettiği bilinmektedir. Zeytinyağı üretiminin nasıl başladığına dair ise en eski veri Mısır'daki firavun piramidi Sakkara'nın (Zoser) duvarlarında yer almaktadır. M.Ö. 2500 yılında inşa edildiği düşünülen ve Antik Mısır'daki en eski firavun piramidi olma özelliğini taşıyan bu piramidin duvarlarında zeytin sıkma işlemlerinin gösterildiği figürler bulunmaktadır. Mısır medeniyetinin yerleştiği bölgede zeytinin üretildiğini gösteren en önemli tanık ise Hafya'daki arkeolojik kazılarda ortaya çıkartılan zeytinyağı değirmenidir. Bu değirmen, M.Ö 4 binli yıllar ile tarihlendirilmektedir.

Antik Mısır'da zeytin sıkma düzeneği

Zoser Piramidi

Geçmişten günümüze pek çok kültürde, medeniyette, kutsal kitaplarda ismine rastladığımız zeytin, Türk kültüründe ve mutfağında da önemli bir yere sahiptir. Öyle ki zeytin ve zeytinyağı Türk mutfağının baş tacı olan besinlerindenken zeytin ağacı ve zeytinyağı da pek çok atasözü, deyim ve türkülerimizde kendine yer edinmiştir.

NASIL OLMAK İSTERSİN?

Geçmişe dönüp baktığımızda, bir sürü güzel, mutlu anımız olduğu gibi, canımızı yakan, canımızı sıkan anılarımız da var tabii ki. Güzel anılarımızı bir kenara bırakıyorum da, söylemek isteyip de karşımızdakini kırmamak için söyleyemediğimiz sözler, bize yapılan haksızlıkları sineye çekmeler, bazen de yapmak isteyip de yapamadıklarımız içimizde bir ukde olur.

Öyle ki, hassas bir ruha sahipsek, duyarlı bir karakterimiz varsa bütün bunları düşündüğümüzde kendimizi değiştirmek istediğimiz çok olmuştur. Belki de çoğu zaman, katı ve olabildiğine duyarsız olmak istemiştir. Çünkü o zamana kadar aldığımız yaraları tekrar almak istemeyiz artık.

Fakat doğru olan ne?

Gerçekte olmak istediğimiz kişi kim?

Bizi biz yapan özelliklerimizi değiştirirsek, neye dönüşürüz?

Kötü insanlar var diye, onlara mı benzemeliyiz?

Kendimize yabancılaşmalı mıyız?

Kötü anılar, kötülük yapmaya meyilli insanlar elbette olacaktır.

Önemli ve değerli olan onları geçmişe gömerek yaşamımıza, biz gibi devam etmek. Yaşam bir oyun ve oyunun başrol oyuncusu biziz. Oyunun içindeki olumsuzluklar başrol oyuncusunu olumsuz yönde etkilememeli.

Canımız yansa da, can yakmayı düşünmeden bununla mücadele edebiliyorsak, karşımıza çıkan zorluklar karşısında bazen tökezliyor fakat doğru bildiğimiz yolda yürümeye devam ediyorsak, gördüğümüz haksızlıklar karşısında kin tutmuyor, intikam peşinde koşmuyorsak, kendimiz olarak yaşarız.

İyi olmak zor.

İyi olmak bir tercih.

İyi olmak emek ister.

İnsanın kendisi olarak yaşaması hiç de kolay bir şey değil.

Ama kendimiz olarak yaşamımıza devam ettiğimiz takdirde biz bu oyunu kazanırız, mutlu oluruz, biz iyi oluruz.

YOLCU

Dur, dur be yolcu! Dur biraz yavaşla,
Nereye varacaksın ki sen bu telaşla.
Sen hayat yolunda yorgun bir yolcu
Bak önüne ardına, ne ilksin ne de sonuncu.

Sonu yoktur enlerin kaptırırsan kendini.
Ömrün yarışla geçer dönemezsin de geri.
Aydın eyler tüm yolları kanaatin kandili.
Mana katar yolculuğa gönüllerdeki ayak izleri.

Gel tamam etme be yoku, sen bu dünya malına.
Ne malın ne mülkün engel olur sonuna.
Misafir gelmedik mi dünya denen yalana,
Tadını çıkar hayatın, değer ver her anına.

Bir fincan kahveyi içme fincan hatırına
Kırk yıllık hatırı olur var dostluğun farkına.
Herkesin hayat yolu kendine has ve özel.
Hayat farkındalığın farkına vardığında güzel.

Tut! Tuttuğun ellerin sıcaklığını hissederek...
Bak! Baktığın gözlerdeki derinliği keşfederek.
Arama insanlarda ne kılık ne de kıyafet.
Ruhların derinlerinde gizlidir asıl servet.

Parayla alamazsın ne saygı ne sevgiyi
Mış gibi olanlardan kime hayır gelir ki.
Hissetmeden yaşanan sayılarımı yaşamak.
Yüz yaşına gelsen sonuç sadece yaşlanmak.

Hadi ! Hadi!
Kapat gözlerini dinle kuş seslerini,
Dinle, sessizliğin o güzel sohbetini.
Çek içine içine yapabiliyorsan en derinden nefesi,
Bir nefes almak bile bazen servetlerden değerli.

Sibel OSMAN
26-01-2023

ÇOCUKLARIN KALEMİNDEN

Sizin de yayınlamamızı istediğiniz şiirleriniz, yazılarınız, resimleriniz ve çektiğiniz fotoğraflar varsa, bize info@btaytd.com e-posta adresinden gönderebilirsiniz.

PUSULA

www.btaytd.org

www.twitter.com/BTAYTD

www.facebook.com/btaytd.wtamuga